

Bolonjski proces i studij informatičkih znanosti

pogled iz Osijeka

cilj

- uspostaviti cjelovit studij,
  - usuglašen i
  - usporediv sa srodnim studijima u Hrvatskoj, studijima u tom polju na određenom broju europskih sveučilišta i na Sveučilištu Rutgers, SAD.
- istodobno, njime se:
  - nastoje očuvati nacionalne i kulturološke posebnosti kao i
  - dosadašnja pozitivna iskustva stečena tijekom više od četvrt stoljeća akademskog obrazovanja u polju informacijskih znanosti u Hrvatskoj
    - prijedlog programa uvažava relevantne strateške ciljeve hrvatskog visokoobrazovnog sustava te odredbe *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* kojima je postavljena zakonska osnova za novu shemu studija na visokim učilištima

interdisciplinarnost

- predmetna usmjerenost? – kako?
- drugi profili stručnjaka – mogućnosti
  - tijekom preddiplomskog studija
  - u sklopu diplomskog i
  - poslijediplomskog studija iz informacijskih znanosti
    - sadržaji i vještine vezani uz rad s informacijama koje će im biti nužne za kompetentno obavljanje poslova u matičnome polju
    - poticanje interdisciplinarnih znanstvenih i razvojnih istraživanja

poslanje

- ponuditi studentima izobrazbu u polju informacijskih znanosti koja će im omogućiti da postanu polivalentni informacijski stručnjaci slijedom obrazovnih programa i znanstvenoistraživačkih tema zasnovanih na:
  - praćenju i tumačenju procesa prijenosa informacija u suvremenome društvu,
  - očuvanju baštine i
  - oblikovanju informacijskih službi i usluga za potrebe društva znanja i cjeloživotnog obrazovanja

vizija

- studij informacijskih znanosti koji će svojom orijentacijom na
  - nove tehnologije,
  - interdisciplinarna istraživanja i
  - mogućnosti obrazovanja na daljinu
- privući studente i zaposlene u informacijskome sektoru svojom otvorenošću prema drugim studijskim programima, ustanovama–partnerima i potencijalnim studentima iz susjednih zemalja, te omogućiti tijesnu vezu između sveučilišta i gospodarskih, upravnih, kulturnih i obrazovnih ustanova u kojima će se odvijati praktična izobrazba.

ciljevi

- odgovoriti na rastuće potrebe društva za obrazovanim informacijskim stručnjacima
- obuhvatiti temeljna znanja i vještine potrebne svakom budućem informacijskom stručnjaku te istodobno potaknuti znatiželju studenata informacijskih znanosti i drugih polja za posebne vidove informacijskih djelatnosti za koje je potrebna dodatna izobrazba (specijalizacija) na diplomskom i poslijediplomskom studiju

ciljevi – nastavak ...

- uputiti na teme i probleme o kojima se danas intenzivno raspravlja unutar informacijskih struka i na interdisciplinarnoj razini
- stvarati pritom okvir za tumačenje doprinosa drugih disciplina razvoju informacijskih znanosti kao i važnosti informacijskih studija za druge discipline
  - primjerice
    - multikulturalnost,
    - informacijska etika,
    - intelektualno vlasništvo i autorska prava,
    - informacijske potrebe osoba s posebnim potrebama,
    - zaštita pisane baštine,
    - upravljanje informacijskim ustanovama, službama i mrežama,
    - promicanje čitanja,
    - izgradnja i upravljanje zbirkama građe i informacija,
    - upravljanje znanjem,
    - pravo na pristup informacijama,
    - europske informacijske inicijative...

ciljevi – nastavak ...

- pridonijeti sustavnosti znanstvenoistraživačkog rada u polju informacijskih znanosti, te potaknuti interdisciplinarna istraživanja vezana uz fenomen informacijskoga društva
- ukazati na potrebe i vrednote znanstveno-nastavnoga rada u polju informacijskih znanosti
- uputiti na potrebe suvremenoga društva za informacijski pismenim građanima i ulogu informacijskih stručnjaka u promicanju svekolike pismenosti, čitanja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena
- upoznati studente na Sveučilištu s filozofijom, načelima i etikom vezanima uz prijenos znanja i informacija te izgradnju informacijskoga društva
- omogućiti razmjenu studenata i nastavnika na osnovi dogovorene suradnje te poticati studente na prevladavanje jezičnih i kulturnih prepreka

razlozi za pokretanje studija

- procjena svrhovitosti predloženog studija
- povezanost sa suvremenim znanstvenim spoznajama
- usporedivost s programima uglednih inozemnih visokih učilišta

provjeravanje zamisli, pristupa ...

- razgovori i usuglašavanja s kolegama s katedri za Pedagogiju, Psihologiju, Engleski jezik, Hrvatsku književnost, Hrvatski jezik i Filozofiju pri Filozofskom fakultetu, te s kolegama s Visoke učiteljske škole tijekom 2003. i 2004.
- dogovori vezani uz pripremu Tempus projekta s kolegama s Pravnog i Ekonomskog fakulteta, Sveučilište u Osijeku (od kolovoza 2003. u više navrata)

nastavak ...

- dogovori s kolegama sa
  - Sveučilišta u Zadru
  - Oxford Brookesa,
  - Lunda, Göteborga/Boras,
  - Eisenstadta
  - Ljubljane ...

nastavak ...

- dogovori, priprema i potpisivanje Ugovora o suradnji sa Sveučilištem Rutgers, SAD
- priprema dvaju prijedloga kolaborativnih znanstvenih projekata sa Sveučilištem Rutgers i Sveučilištem Missouri u Columbiji, SAD,
- rasprave sa studentima knjižničarstva o prijedlogu *Plana i programa*
  - na kolokvijima Katedre/Odsjeka te
  - na trima okruglim stolovima (25. listopada 2002., 15. travnja 2004. i 16. ožujka 2005.)

nastavak ...

- rasprava s vanjskim suradnicima Katedre za knjižničarstvo (na redovitim sastancima te na trima okruglim stolovima)
- razgovori s pročelnikom Odsjeka za informacijske znanosti (5. svibnja 2004.) i voditeljicom Katedre za bibliotekarstvo pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, (Osijek, 1. travnja 2004.; 9. srpnja i 25. listopada 2004.)
- dogovori s potencijalnim voditeljima nastavnih baza za praktičnu obuku studenata
- dogovori s UNIDO-om u Beču

o predloženom studiju

- **3+2+3**
- diplomski studij otvoren je i studentima drugih sveučilišnih studija koji su
  - ostvarili 180 bodova tijekom preddiplomskog studija i radili najmanje šest mjeseci u informacijskim djelatnostima
  - odnosno prikupili najmanje 30 bodova iz predmeta koji se nude u sklopu predloženog studija

akademski nazivi

- preddiplomski studiji
  - prvostupnik/prvostupnica (BA) informatologije – informatolog – s naglaskom na posredovanju informacija i oblikovanju usluga u knjižnicama i srodnim informacijskim ustanovama/slужbama (rad s korisnicima, rad s informacijama u obrazovnim procesima, proučavanje informacijskih potreba i korištenja informacija)
  - prvostupnik/prvostupnica (BA) informatologije – informatolog – s naglaskom na proizvodnju i oblikovanje informacijskih proizvoda u informacijskim ustanovama/ službama
  - prvostupnik/prvostupnica (BA) informatologije – informatolog s naglaskom na proizvodnju i diseminaciju informacija u nakladništvu i knjižarstvu

nastavak ...

- **MAGISTAR INFORMACIJSKIH ZNANOSTI (MSc)– osposobljenost za:**
  - planiranje i upravljanje informacijskim sustavima i mrežama,
  - upravljanje znanjem i diobu informacijskih izvora,
  - planiranje i izvođenje znanstvenoistraživačkih projekata,
  - provedbu obrazovnih programa vezanih uz posredovanje i korištenje informacija u osnovnim i srednjim školama te na akademskim ustanovama

Polazišta za utvrđivanje vrijednosti boda (ECTS)

- preddiplomski studij
  - aktivno sudjelovanje u nastavi – 1 bod
  - samostalan rad (npr., seminar, izrada manje baze podataka, statistička obrada, priprema poslovnog prijedloga) – 2 boda
  - jedan kolokvij – 1 bod
  - pismeni ispit – 2 boda
  - usmeni ispit 2 bod
  - praktičan rad – 60 sati – po 2 boda na prvoj, 3 boda na drugoj i trećoj godini
  - samostalan projekt – 4 boda
  - diplomski rad – 8 bodova
- diplomski studij
  - aktivno sudjelovanje u diplomskoj nastavi – 2-3 boda
  - kolokvij na diplomskom studiju – 2 boda
  - seminar na diplomskom studiju – 4 boda
  - usmeni ispit na diplomskom studiju – 4 boda
  - pilot projekt – 8 bodova
  - magistarski rad – 30 bodova

struktura – I. godina

- Informacijske znanosti I. – 6
- Usmena i pisana kultura – 5
- Uvod u znanstvenoistraživački rad - 5
- Informacijska tehnologija I. – 5
- Engleski I. – 3
- Tjelesna i zdravstvena kultura – 1
- Informacijske znanosti II. – 6
- Nakladništvo i knjižarstvo – 5
- Informacijska tehnologija II. – 5
- Engleski II. – 3
- Tjelesna i zdravstvena kultura – 1
- Praktičan rad – 2

struktura – II. godina

- Organizacija informacija I. – 6
Poslovanje informacij. ustanova I. – 5
- Baze podataka I. – 5
Sociologija knjige i čitanja I. – 5
- Engleski III. – 3
- Organizacija informacija II. – 5
- Baze podataka II. – 4
Zaštita građe i podataka – 5
- Poslovno komuniciranje – 4
- Engleski IV. – 3
- Praktičan rad – 3

Struktura – III. godina obvezni

- Informacijski izvori i službe I. – 5
- Upravljanje informac. sustavima I. – 4
- Intelektualno vlasništvo i autorsko pravo – 4
- Praktičan rad – 3
- Informacijski izvori i službe II. – 4
- Upravljanje inform. sustavima II. – 4

moduli

- **Modul Informacijski**
  - Digitalne knjižnice I.
  - Metapodatci
  - Digitalne knjižnice II.
  - Informacijska arhitektura
    - po 4 boda
- **Modul Pedagoški**
  - Sistematska pedagogija
  - Sistematska psihologija
  - Didaktika
  - Metodika odgoja i obrazovanja
    - po 4 boda

moduli ...

- **Modul Nakladničko-knjižarski**
  - Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom I.
  - Knjižarske mreže
  - Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom II.
  - Računovodstvo
    - po 4. boda

Izborni preddiplomski

- Teorija klasifikacije
- Vjerojatnost i statistika
- Statistička obrada podataka
- Oblikovanje sloga
- Oblikovanje i proizvodnja multimedija
- Oblikovanje mrežnih stranica
- Poslovanje informacijskih ustanova II.
- Hrvatske bibliografije
- Organizacija informacija III.

nastavak...

- Knjižnični programi i usluge za djecu i mladež
- Filozofija odgoja i obrazovanja
- Sociologija odgoja i obrazovanja
- Psihologija obrazovanja
- Razvojna psihologija
- Psihologija igre
- Odgoj za nenasilje i suradnju
- Sociologija knjige i čitanja II
- Nekomercijalno nakladništvo
- Elektroničko naklad. i knjižarstvo

diplomski - obvezni

- Informacijsko društvo
- Teorija i praksa organizacije informacija
- Izgradnja i upravljanje zbirkama informacija
- Istraživačke metode u informacijskim znanostima
- Principi informacijskog pretraživanja
- Vrednovanje informacijskih usluga

diplomski izborni

- Upravljanje promjenama u knjižnicama i inform. Centrima
- Izgradnja zbirke za djecu i mladež
- Oblici, strat. i metode rada s mladeži u knjižnici
- Metode zaštite papirne građe
- Čuvanje i zaštita elektroničkih dokumenata
- Upravljanje u nakladništvu
- Komparativne studije iz nakladništva i knjižarstva

prijelazno razdoblje

- u odnosu na moguće situacije u kojima su se zatekli studenti upisani na dodiplomske i poslijediplomske studije prije donošenja Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/2003) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 105/2004) postupat će se u skladu s njegovim čl. 116. i 120.

pitanja i problemi!

Hvala